

IV

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของการเจ็บป่วยเรื้อรังของเด็กต่อครอบครัว : ทักษะของมารดา

ผู้เขียน นาง ทง เชี่ยวเหมย

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตนาวดี	ซอนตะวัน	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิมล	ธนสุวรรณ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ นันทา	เล็กสวัสดิ์	กรรมการ
ศาสตราจารย์ ชู	ชูยู	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียด กลวิธีเผชิญความเครียด แรงสนับสนุนทางสังคม และการปรับตัวของครอบครัว ตามการรับรู้ของมารดาผู้ป่วยเด็กวัยเรียนที่เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 4 ดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้านี้เลือกโดยวิธีเจาะจงเป็นมารดาของเด็กที่ป่วยเป็นโรคมะเร็งหรือโรคไตชนิดเรื้อรัง ที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยเด็กของโรงพยาบาล 4 แห่งในนครปักกิ่ง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียด (LSQ) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบสอบถามกลวิธีเผชิญความเครียดอันเนื่องมาจากสุขภาพ (CHIP) แบบสอบถามแรงสนับสนุนทางสังคมของนอร์เบค (NSSQ) และแบบสอบถามการปรับตัวของครอบครัว (FAS) ซึ่งผู้วิจัยแปลและเรียบเรียงจากต้นฉบับเดิม และนำมาหาความตรงตามเนื้อหา และความเชื่อมั่นของเครื่องมือได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ดังต่อไปนี้ แบบสอบถาม LSQ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.88 แบบสอบถาม CHIP ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.70 แบบสอบถาม NSSQ ได้ค่าความเชื่อมั่นเป็น 0.98 แบบสอบถาม FAS ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.84 ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า มารดามีการรับรู้ต่อปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดในระดับค่อนข้างสูง โดยเฉพาะความเครียดในด้านการเงินและการทำงาน และด้านการเจ็บป่วยและการดูแลเด็ก สำหรับ กลวิธีเผชิญความเครียดนั้นพบว่า โดยรวมมารดาจะรับรู้ว่าเป็นประโยชน์ในระดับปานกลาง โดยในราย ตำนั้นมารดาเห็นว่า กลวิธีเผชิญความเครียดด้านการสื่อสารและการให้คำปรึกษา และด้านการคงไว้ซึ่ง ความเป็นปกติแก่ตนเองของครอบครัวมีประโยชน์ในระดับสูงสุด ส่วนการรับรู้ของมารดาเกี่ยวกับแรงสนับสนุน ทางสังคม พบว่าอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ และแหล่งของแรงสนับสนุนทางสังคมที่สำคัญคือคู่สมรสและญาติ ส่วนการปรับตัวของครอบครัวนั้น พบว่ามารดามีการรับรู้ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า การ ปรับตัวของครอบครัวที่มีระดับสูง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียด ในระดับต่ำกับกลวิธีเผชิญความเครียดที่มารดารับรู้ว่ามีประโยชน์ ปริมาณของแรงสนับสนุนทางสังคมที่ มารดาได้รับมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกลวิธีเผชิญความเครียดที่มารดารับรู้ว่ามีประโยชน์ แต่พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวของครอบครัว แรงสนับสนุนทางสังคมกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียด และระหว่างกลวิธีเผชิญความเครียดกับ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียด

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้นำไปสู่ข้อเสนอแนะด้านบริการพยาบาลด้านการศึกษาพยาบาล และ ด้านการวิจัย กล่าวคือ พยาบาลที่รับผิดชอบดูแลผู้ป่วยเด็กที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรังและครอบครัวควรจัดให้มี กลุ่มสนับสนุนให้กำลังใจแก่มารดาและครอบครัวของเด็กเหล่านี้ ควรมีการสอนด้านความรู้และทักษะ ใน การช่วยเหลือครอบครัวผู้ป่วยเด็ก ในหลักสูตรพยาบาล และควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวต่อไป ให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น

VI

Thesis Title Impact of the Childhood Chronic Illness
 on the Family: Maternal Perspective

Author Ms. Cong, Xiaomei

M.N.S. Maternal-Child Nursing

Examining Committee:

Assistant Professor	Dr. Ratanawadee Chontawan	Chairman
Assistant Professor	Wimon Tanasuwan	Member
Associate Professor	Nunta Leksawasdi	Member
Professor	Su Zuyou	Member

Abstract

The purposes of the study were to explore stressors, coping strategies, social support and family adaptation perceived by mothers with chronically ill children, and examine the relationships among these study variables. A correlational descriptive design was used.

A purposive sample of 60 mothers with cancer or chronic renal disease was selected from pediatric wards of four hospitals located in Beijing, China. Mothers' perceptions of stressors, coping strategies, social support and family adaptation were assessed using Life Stressor Questionnaire (LSQ), the Coping Health Inventory for Parents (CHIP), Norbeck Social Support Questionnaire (NSSQ) and Family Adaptation Scale (FAS), respectively. The validity and reliability of the instruments were tested in Chiang Mai, Thailand, and Beijing,

VII

China. The reliability for LSQ is .88; for CHIP is .70; for NSSQ is .98; and for FAS is .84. The subjects were interviewed by the researcher. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation and Pearson Product-Moment correlation.

Results of the study indicated that the level of stressors perceived by mothers was relatively high, and strains of work and finance, and child's illness and care were the most common concerns. Coping strategies used by mothers were moderately helpful totally, and coping patterns focusing on communication and consultation, and maintaining family integration were extremely helpful for mothers. Mothers' perception of social support was at a relatively low level, and the major sources of social support perceived by mother were spouse and relatives. The family adaptation was at a moderate level. High level of family adaptation was significantly related to low level of stressors, and helpful coping strategies used by mothers. Helpful coping strategies were significantly related to the amount of social support. However, the relationships between social support and family adaptation; social support and stressors; and coping strategies and stressors were not significant.

Implications for nursing practice, nursing education and further study were described. Nursing intervention program and support group should be established. Knowledge and skills about helping families with chronically ill children should be

VIII

included in nursing curricula. Longitudinal, experimental and qualitative studies are recommended.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University